

जलस्वराज्य - २ कार्यक्रम.

अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करुन उच्च दर्जाच्या, गुणवत्तापूर्ण तसेच शाश्वत पाणी पुरवठा व स्वच्छता सुविधा यशस्वीरित्या राबविण्याकरिता तांत्रिक बाबींविषयक धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी “राज्यस्तरीय तांत्रिक समिती” पुर्नगठीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: जस्वप्र-०५१५/ प्र. क्र. ८५/ वि. सं. क. (तां)/ पापु-११

गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल इमारत, ७ वा मजला,

नवीन मंत्रालय, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई ४००००१

तारीख : १९ ऑगस्ट, २०१६

वाचा :

- १) शासन निर्णय क्रमांक: जस्वप्र-१२१३ / प्र. क्र. २०० / पापु-११, दि. ०४/०१/२०१४.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: जस्वप्र-०२१४ / प्र. क्र. ५५ / पापु-११, दि. ११/०६/२०१४.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: निशयो-१४१३ / प्र. क्र. ८८ / पापु-०७, दि. ११/०९/२०१४.
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: जस्वका-०५१५/प्र.क्र.८५/वि.सं.क. (तां)/पापु-११, दि. ४/६/२०१५.

प्रस्तावना :

जलस्वराज्य-२ हा जागतिक बँक अर्थसहाय्यित कार्यक्रम आहे. या कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील १२ जिल्ह्यांमध्ये मुख्य भौतिक गुंतवणूक करण्यात येत असून ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता सुविधांचे नियोजन, अंमलबजावणी, संनियंत्रण व शाश्वतता याबाबत या क्षेत्रातील संस्थांच्या कामगिरीचा दर्जा उंचावणे तसेच शहरालगतच्या, टंचाईग्रस्त व पाणी गुणवत्ताबाधित भागांमध्ये गुणवत्तापूर्ण व शाश्वत पाणी पुरवठा सेवा पुरविणे, हे या कार्यक्रमाचे मुख्य उद्दिष्ट आहे. या कार्यक्रमांतर्गत जागतिक बँकेकडून मिळणारे अर्थसहाय्य हे Program for Results (PforR) या वित्तिय साधनांतर्गत उपलब्ध होणार असून ते उद्दीष्टपूर्ती आधारित निधी संवितरण निर्देशकांशी (Disbursement Linked Indicators - DLIs) निगडीत आहे. PforR या तत्त्वावर आधारित असा हा देशातील पथदर्शी कार्यक्रम आहे.

२. जलस्वराज्य-२ कार्यक्रमांतर्गत संदर्भ क्र. ४ मध्ये नमूद शासन निर्णयान्वये राज्यस्तरीय तांत्रिक समिती गठीत करण्यात आली होती. तथापि क्षेत्रीय स्तरावरील उपक्रम हे अंमलबजावणी टप्प्यात असल्याने भविष्यातील योजनांमध्ये अत्याधुनिक व नाविन्यपूर्ण उपाययोजनांचा समावेश करून वाढीव दर्जाच्या शाश्वत पाणी पुरवठा व स्वच्छता सुविधा पुरविण्यासाठी तसेच क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार योग्य व अचूक निर्णय घेवून आवश्यकतेनुसार शासनाच्या धोरणात सुधारणा करणे अपेक्षित आहे.

३. पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनांची अंमलबजावणी अधिक प्रभावीपणे, गुणवत्तापूर्ण व निर्धारित वेळेत करून वाढीव दर्जाच्या शाश्वत पाणी पुरवठा व्यवस्थेचे प्रयोगनिर्देशन (Demonstration) करण्यासाठी अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करणे, तांत्रिक निकषांमध्ये सुधारणा करून धोरणात्मक निर्णय घेणे व एकंदर शासनाच्या धोरणात सुसूत्रता आणणे इ. करिता राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीची कार्यक्षमता वाढविण्याची आवश्यकता आहे.

४. उपरोक्त मुद्दा क्र. २ व ३ मधील बाबींस अनुसरून “राज्यस्तरीय तांत्रिक समिती” पुर्नगठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त प्रस्तावनेच्या अनुषंगाने संदर्भ क्र. ४ मध्ये नमूद शासन निर्णय अधिक्रमीत करण्यात येत असून “राज्यस्तरीय तांत्रिक समिती” खालीलप्रमाणे पुर्नगठीत करण्यास शासन मान्यता देत आहे.

समितीची रचना :-

१.	संचालक (तांत्रिक), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई	अध्यक्ष
२.	प्रकल्प व्यवस्थापक, सु. स. व प्र. व्य. कक्ष, नवी मुंबई	सदस्य
३.	संचालक (पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था), नवी मुंबई	सदस्य
४.	वित्त नियंत्रक, सु. स. व प्र. व्य. कक्ष, नवी मुंबई	सदस्य
५.	विशेष कार्य अधिकारी, पा. पु. व स्व. विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
६.	उप संचालक, विशेष संनियंत्रण कक्ष, जल-२, भू. स. व वि. यंत्रणा, पुणे	सदस्य
७.	कार्यकारी अभियंता / उप अभियंता, सु. स. व प्र. व्य. कक्ष, नवी मुंबई	सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा :-

१. जलस्वराज्य -२ कार्यक्रमांतर्गत सर्व योजनांबाबत तांत्रिक व निविदा विषयक बाबींचा अवलंब करण्याच्या दृष्टीने धोरण तयार करुन शासनास सादर करणे.
२. या कार्यक्रमांतर्गत वाढीव दर्जाच्या, गुणवत्तापूर्ण तसेच शाश्वत पाणी पुरवठा व स्वच्छता सुविधा यशस्वीरित्या राबविण्याकरिता तांत्रिक व प्रशासकीय बाबींसंदर्भात सल्ला देणे.
३. उद्दीष्टपूर्ती आधारित निधी संवितरण निर्देशांक (Disbursement Linked Indicator - DLI) साध्य करण्याच्या दृष्टीने योजनांच्या अंमलबजावणीमध्ये गती आणण्याकरिता धोरणात्मक बदल सुचविणे.
४. योजनांच्या निविदा दस्ताऐवज मधील तांत्रिक बाबी व प्रकल्पानुरूप विशेष अटी (Special Conditions) निश्चित करणे व त्यानुसार प्राप्त निविदांचे मूल्यमापन करुन मंजूरीसाठी म. जी. प्रा. च्या निविदा समितीकडे सादर करणे.
५. जलमापकासह नळजोडणीचे धोरण तयार करण्यासाठी शासनास मार्गदर्शन करणे व योजनांसाठी जलमापकाचे दर करार निश्चित करुन शासनास सादर करणे.
६. पाण्याच्या उंच टाक्यांबाबत विविध पर्याय सुचविणे व त्या कामांचा निविदेत समावेश करावा अथवा स्वतंत्र दर कराराद्वारे संपादनूक (Procurement) करावे, याबाबतचे धोरण निश्चित करण्यासाठी शासनास मार्गदर्शन करणे.
७. योजनांच्या देखभाल व दुरुस्ती तसेच शाश्वततेसाठी शासनाच्या प्रचलित धोरणांचा अभ्यास करुन आवश्यकतेनुसार बदल सुचविणे.
८. पाणी टंचाईग्रस्त व पाणी गुणवत्ताबाधित गावांमधील योजनांसाठी अभिनव उपाययोजना सुचविणे.

९. देशातील / राज्यातील पाणी पुरवठा व स्वच्छता क्षेत्रातील अभिनव उपाययोजनांचा अवलंब करण्याच्या दृष्टीने अभ्यास करून शासनास मार्गदर्शन करणे.
१०. नामांकित संस्था (VNIT, IIT, NGRI, UNICEF, World Bank) यांच्या सहकार्याने पाणी पुरवठा क्षेत्राचा दर्जा उंचावण्यासाठी धोरणात्मक बाबींवर शासनास मार्गदर्शन करणे.
११. या कार्यक्रमांतर्गत मंजूर योजनांच्या कामाच्या प्रगतीचे संनियंत्रण करणे, योजनेच्या कामांना वेळोवेळी भेट देऊन गुणवत्तेची खात्री करणे व त्यानुसार कार्यान्वयन यंत्रणेच्या संबंधित अभियंत्यांकडून वेळोवेळी अहवाल प्राप्त करून घेणे.

समितीची कार्यप्रणाली :-

१. राज्यस्तरीय तांत्रिक समिती प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे अधिपत्याखाली काम करेल. तसेच सुधारणा सहाय्य व प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीच्या कामाचे समन्वयन करेल व समितीच्या कामकाजाबाबत वेळोवेळी शासनास अहवाल सादर करेल.
२. बैठकीतील विषयानुरूप आवश्यकतेनुसार शासकीय अधिकारी / अशासकीय सल्लागार / विशेष तज्ञास अध्यक्षांच्या पूर्व परवानगीने विशेष निमंत्रित म्हणून बोलविण्यात येईल.
३. समितीच्या नियमित कामकाजासाठी सुधारणा सहाय्य व प्रकल्प व्यवस्थापन कक्षामार्फत कार्यालयीन जागा, आवश्यक कर्मचारी, व सोयी सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येतील.

समितीचा कालावधी :-

१. राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीचा कालावधी समिती गठीत झाल्यापासून २ वर्षांसाठी असेल.
२. निर्धारित कालावधीनंतर आवश्यकतेनुसार समितीचा कालावधी वाढविण्याबाबतचा निर्णय शासनामार्फत घेण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०८१९१३१५२९१०२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विद्या हम्पय्या)
शासनाचे अवर सचिव

प्रत :-

१. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य (सर्व), महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (सर्व) मंत्रालय, मुंबई.
९. विभागीय आयुक्त (सर्व)
१०. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
११. संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे.
१२. संचालक (तांत्रिक), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
१३. संचालक, पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था, सिडको भवन, बेलापूर, नवी मुंबई.
१४. महानगरपालिका आयुक्त (सर्व)
१५. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई.
१७. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.
१८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

१९. मुख्य अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण.
२०. अधीक्षक अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण.
२१. प्रादेशिक उप संचालक (सर्व), भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा.
२२. कार्यकारी अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण.
२३. कार्यकारी अभियंता (सर्व), ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद.
२४. वरिष्ठ भूवैज्ञानिक (सर्व), भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा.
२५. मुख्याधिकारी, नगरपालिका (सर्व)
२६. मुख्य लेखापरीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई.
२७. पा. पु. व स्व. विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी व कार्यासने, मंत्रालय, मुंबई.
२८. निवड नस्ती (कार्यासन पापु-११)